ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **R. B.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2016, čj. KUKHK-21069/DS/2016/Er, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 7. 2017, čj. 30 A 85/2016-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Trutnov ze dne 7. 3. 2016, čj. 29612/2016, byl žalobce uznán odpovědným za to, že se dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jako provozovatel vozidla registrační značky X, tím, že v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, přičemž nezjištěný řidič uvedeného vozidla překročil „*dne 14. 12. 2014 v 08:00 hod. v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Svoboda nad Úpou, okr. Trutnov na silnici I.*

třídy č. 14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, okr. Trutnov, nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, naměřena rychlost jízdy 78 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení +/- 3 km/h, rychlost jízdy ***75 km/h****. Tímto svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125 c) odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.*". Žalobci byla za uvedený správní delikt uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo shora uvedeným rozhodnutím žalovaného zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Hradci Králové zamítl.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a činit další již nebylo třeba. Krajský soud nesouhlasil s námitkou, podle níž bylo nutné ve správním řízení nařídit ústní jednání. Nedůvodnou shledal i námitku stěžovatele, podle které byly dopravní značky snižující postupně rychlost v době spáchání přestupku přeškrtnuté. Krajský soud nesdílel ani názor žalobce týkající se promlčení správního deliktu; konstatoval, že v daném případě lhůta pro zánik odpovědnosti za předmětný správní delikt neuplynula, neboť zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Konečně nesouhlasil ani s tím, že by ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu bylo protiústavní. K tomu odkázal na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu.

II.
Argumenty kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost co do obsahu opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; krajský soud podle něj nevypořádal námitku protiústavnosti skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu řádně, pokud pouze citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu a neuvedl žádné vlastní úvahy, proč se závěry vyplývajícími z této judikatury souhlasí. Stěžovatel uvedl, že argumentace Nejvyššího soudu nevyvrací argumenty jím předložené v žalobě; zároveň konstatoval, že by bylo správné, pokud by krajský soud řízení přerušil až do rozhodnutí Ústavního soudu v řízení vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16 a zároveň navrhl, aby tak učinil Nejvyšší správní soud, neboť výsledek tohoto řízení by mohl mít vliv na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

[6] Stěžovatel dále argumentoval, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné, neboť správní orgán prvního stupně neprokázal, že by použitý rychloměr byl tzv. automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy.

[7] Za nepřezkoumatelný považoval také závěr správního orgánu prvního stupně, podle nějž údajné porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu; podle stěžovatele

správní orgán neprovedl žádné dokazování v tomto směru a jednalo se tak o jeho pouhé konstatování.

[8] Správní orgán prvního stupně podle něj neprokázal ani to, že v daném úseku platilo rychlostní omezení 50 km/h na základě značky č. B 20a; umístění značky však žádným způsobem neprokázal ani neodůvodnil.

[9] Stěžovatel namítl, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť správní orgány ani krajský soud nezohlednily, že v průběhu řízení došlo ke změně právní úpravy, která mohla být pro stěžovatele příznivější. Argumentoval tím, že nově přijatá právní úprava stanovila možnost snížit výměru sankce pod zákonem stanovenou spodní hranici. V další námitce uvedl, že znakem přestupku (dříve správního deliktu) fyzické osoby nepodnikající podle § 125f zákona o silničním provozu bylo v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 podle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) také zavinění; až dne 13. 7. 2017 nabyl podle něj účinnosti zákon č. 183/2017 Sb., kterým bylo zavinění jakožto znak tohoto přestupku odstraněno. Uzavřel, že tuto právní úpravu, která zásadně omezila odpovědnost nepodnikající fyzické osoby z objektivní na subjektivní, je nutné aplikovat nejen na správní delikty, které byly spáchány v období účinnosti této právní úpravy (od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017), ale také na správní delikty, které byly spáchány dříve, neboť se jedná o právní úpravu pro něj prospěšnou.

[10] Žalovaný v přípise zaslaném Nejvyššímu správnímu soudu společně se správním spisem pouze konstatoval, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

III.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v tom, že žalobní námitku týkající se protiústavnosti skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu krajský soud nevypořádal dostatečně.

[14] Naříkaný rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí.

[15] Fakt, že krajský soud v rámci vypořádání argumentace stěžovatele obsáhle citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2016, čj. 6 As 128/2015-32 a v něm obsaženou judikaturu Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, k níž dodal, že *„žalobcem namítaná právní úprava obsažená v § 10 odst. 3, potažmo § 125f odst. 1 ZPPK je ústavně konformní, tedy v souladu s ústavním pořádkem, jakož*

i čl. 6 odst. 2 Úmluvy“, v žádném případě nepřezkoumatelným napadený rozsudek nečiní; je naopak dokladem pečlivého přístupu krajského soudu k právní námitce v žalobě uplatněné.

[16] Protiústavnost ustanovení § 125f zákona o silničním provozu namítal stěžovatel znovu v řízení o kasační stížnosti; spatřoval ji v tom, že zákonodárce tímto ustanovením fakticky činí nátlak na prolomení zásady možnosti odepření výpovědi a přenáší důkazní břemeno na provozovatele vozidla. Judikatorní závěry týkající se této problematiky připomenul přípustně i přiléhavě již krajský soud v napadeném rozsudku; ani Nejvyšší správní soud neshledal potřebu se od této judikatury jakkoliv odchýlit, neboť v souladu s ní považuje citované zákonné ustanovení za ústavně konformní.

[17] Další kasační námitky (snad i omylem autora textu kasační stížnosti) zcela se míjejí s argumentací uplatněnou stěžovatelem v žalobě a v předtím podaném odvolání.

[18] Platí to zejména o námitce, dle které správní orgán neprokázal, že použitý rychloměr je automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy, o námitce nepřezkoumatelnosti závěru správního orgánu, že údajné porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu a o námitce, podle níž správní orgán žádným způsobem neprokázal, ani neodůvodnil přítomnost dopravní značky č. B 20a omezující rychlost v daném úseku na 50 km/h.

[19] Žádná z těchto kasačních námitek nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem; stěžovateli přitom nebránilo nic v tom, aby uplatnil tyto námitky již v řízení před krajským soudem.

[20] Nejvyšší správní soud se však musel zabývat námitkou týkající se neuplatnění pro stěžovatele údajně příznivější právní úpravy. Ačkoliv ani tuto námitku stěžovatel dříve neuvedl, platí, že ke změně zákona, která nabyla účinnosti až po právní moci rozhodnutí správního orgánu o správním deliktu a která je pro pachatele tohoto deliktu z hlediska vymezení dané skutkové podstaty příznivější, musí přihlížet správní soudy v řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí správního orgánu z úřední povinnosti.

[21] Nejvyšší správní soud se proto zabýval nejprve stěžovatelovou argumentací, podle níž nový zákon o přestupcích (zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dále jen „zákon o přestupcích“) nově zakotvil možnost při výměře sankce snížit výměru sankce pod spodní hranici. V souladu se stěžovatelem citovanou judikaturou zdejšího soudu (srov. usnesení 5 As 104/2013-46) lze sice souhlasit, že „[*r*]*ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější*“, na rozdíl od tehdy souzené věci však v nyní projednávané věci měla být podle stěžovatele zohledněna pouze „*možnost jít při výměře sankce pod spodní sankční sazbu*“. Zákonodárce při přijímání nové právní úpravy zákona o přestupcích nestanovil žádné nové sazby ukládaných pokut za daný správní delikt, které

by pro stěžovatele mohly znamenat přijetí příznivější právní úpravy, ale stanovil toliko možnost mimořádného snížení výměry pokuty za zákonem předvídaných podmínek. V daném případě se proto nejednalo o přijetí příznivější právní úpravy, neboť správní orgán rozhodoval v mezích stanovených zákonem; bylo pak na jeho uvážení, jakou sankci na základě podkladů vyplývajících ze spisu v zákonem stanoveném rozmezí stěžovateli udělí. Správní orgán nebyl povinen v rozhodnutí uvést, proč výměru sankce pod zákonem stanovenou hranicí neuplatnil.

[22] K další kasační námitce, podle které v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 existovala pro stěžovatele příznivější úprava, kterou bylo nutné vztáhnout také na správní delikty spáchané před tímto datem, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích stanoví v Čl. CCLVII, že tento předpis nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2017. Stěžovatel tuto eficienci rozporoval, neboť dle něj ustanovení o jejím datu odporuje § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv (dále jen „zákon o sbírce zákonů“); zákon tak podle něj nabyl účinnosti až dne 13. 7. 2017. S názorem stěžovatele, podle něhož citovaný zákon dne 1. 7. 2017 účinnosti nenabyl, souhlasit nelze, přičemž i kdyby jej Nejvyšší správní soud sdílel, nemohl by jen z toho vyvodit, že může Čl. CCLVII zákona č. 183/2017 Sb. nerespektovat a v rozporu s ním sám považovat tento zákon za účinný až dnem 13. 7. 2017. Také temporální ustanovení jsou součástí zákona a i jimi je soud dle Čl. 95 odst. 1 Ústavy vázán; teprve měl-li by je za rozporná s ústavním pořádkem (což není tento případ) mohl by (a musel) věc předložit dle Čl. 95 odst. 2 Ústavy Ústavnímu soudu, neboť jen ten by stěžovatelem sporované zákonné ustanovení mohl zrušit. Stěžovatelovu argumentaci, podle níž nebylo zákonodárcem tvrzeno ani prokázáno, že nastaly výjimečné předpoklady pro stanovení účinnosti právní úpravy nevyžadující u přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu u fyzické osoby zavinění již dnem 1. 7. 2017 a že tudíž bylo takového zavinění přechodně třeba, nelze proto v nynějším řízení podrobit jakémukoliv přezkumu, neboť k němu nemá Nejvyšší správní soud žádnou pravomoc. K doplnění možno připomenout, že právní úvahy dovolávající se toho, že zákonodárce (snad s ohledem na stěžovatelův názor) byl povinen něco „*tvrdit*“ či „*prokazovat*“, jsou úvahami z hlediska ústavněprávního podivuhodně novátorskými. Nově přijatá právní úprava kontinuálně navázala na předcházející právní úpravu a žádný prostor pro příznivější právní úpravu, kterou by mohl soud ve prospěch stěžovatele uplatnit, tudíž nevznikl.

IV.
Závěr a náklady řízení

[23] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. dubna 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu